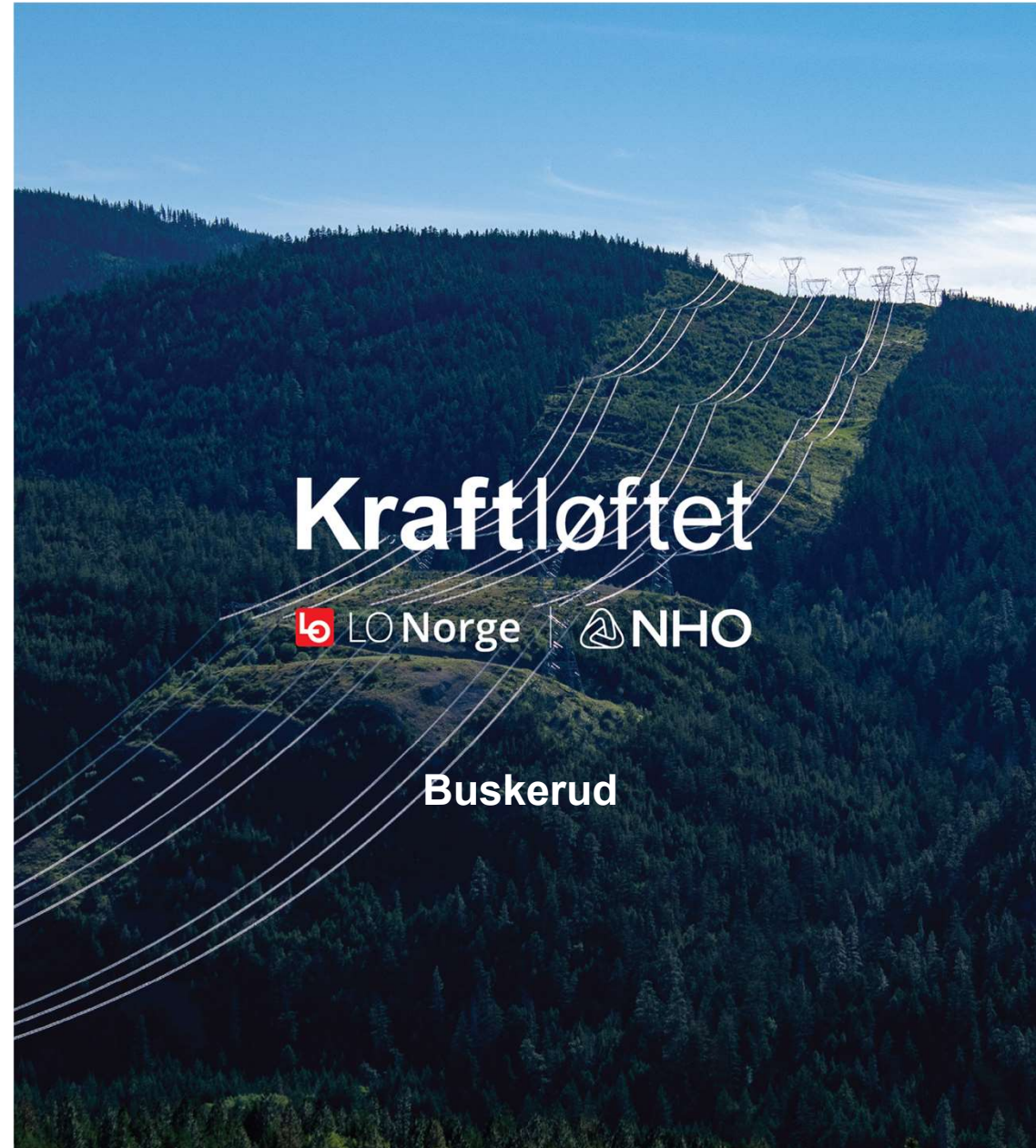

Kraftløftet – Drammen kommune

11. juni 2024

Jon-Vidar Knold
NHO Viken Oslo

Jan Petter Gundersen
LO Buskerud

Kraftløftet – trepartssamarbeid om økt krafttilgang

NHO, LO og regjeringen ved Olje- og energidepartementet

Hva

Samarbeid om tiltak for økt kraftutbygging og energieffektivisering

Oppfølging av *Felles energi og industripolitisk plattform* og *Energikommisjonen*

Siktemål mot 2030

Formål

Sikre nok kraft til klimaomstilling og nye industrisatsinger

Øke tempo i kraftutbygging og energieffektivisering

Hindre nasjonalt kraftunderskudd

Bidra til lokal og regional mobilisering for å økt krafttilgang

Kraftløftet følger to hovedspor

1

Energieffektiviseringsrapporten

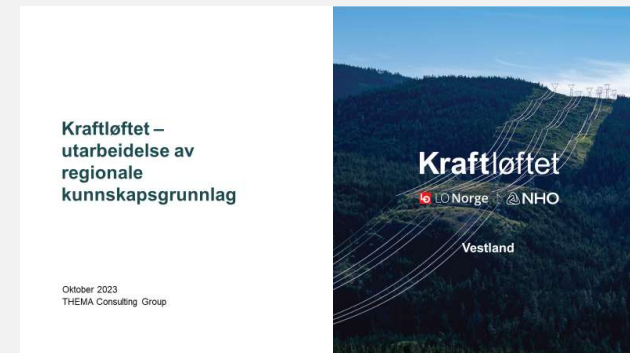
Utarbeidet av LO og NHO

<https://www.nho.no/tema/energi-miljo-og-klima/kraftloftet/>

<https://www.nho.no/tema/energi-miljo-og-klima/artikler/2023/omforent-strategi-for-energieffektivisering-og-lokal-solkraftproduksjon/>

2

Regionale utredninger

Utarbeidet av THEMA Consulting Group, og regionale arbeidsgrupper med LO og NHO

Kraftløftet har utarbeidet en strategi for energieffektivisering og lokal solkraft hvor det pekes på tiltak som skal bidra til frigjøring av kraft og lokal produksjon på bygninger

For bygg er det satt et mål om at:

Energibruk i bygg skal maksimalt utgjøre 69 TWh i 2030

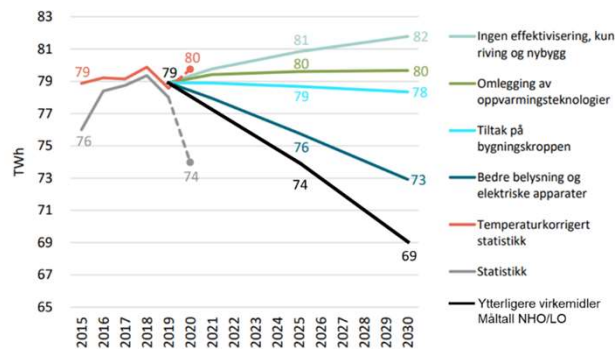
For lokal solkraftproduksjon:

Det skal bygges ut minimum **5,5 TWh årlig solkraft-produksjon** fra bygninger innen det fastsatte målet om 8 TWh i 2030.

For industrien

Det er sett på tiltak som bør gjøres for å realisere **1-5 TWh energieffektivisering**

Utvikling i energibruk i bygg: Historisk, forventning og mål

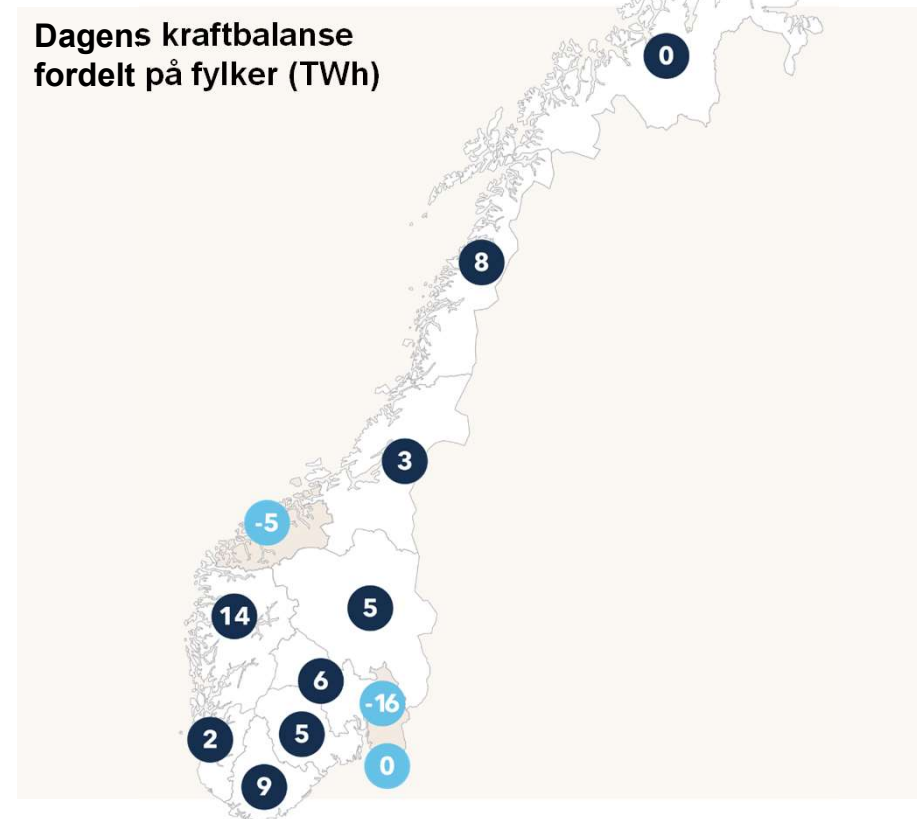
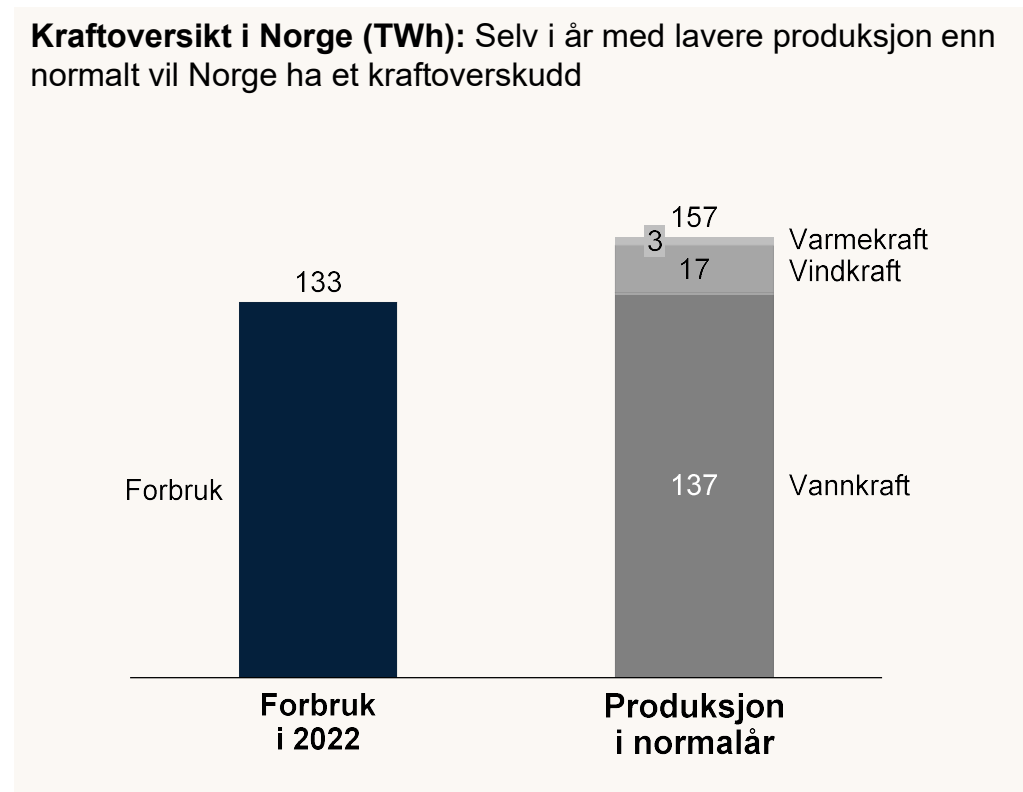
Lokal solkraft fra bygninger

Felles anbefaling til mål:

Det skal bygges ut minimum 5,5 TWh årlig solkraftproduksjon fra bygninger innen det fastsatte målet om 8 TWh i 2030

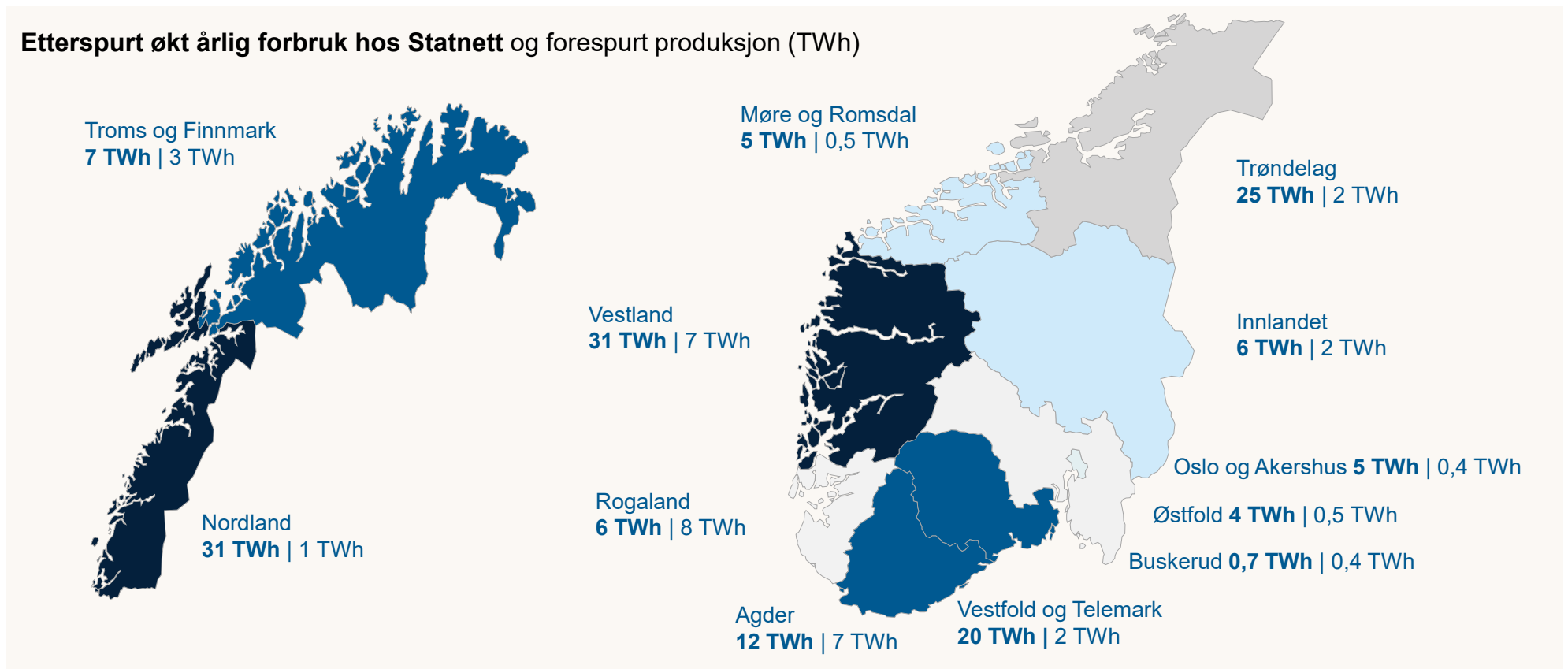
Anbefalinger til nasjonale utredninger	Anbefaling til umiddelbare virkemidler
<ul style="list-style-type: none"> • Identifisere potensialet for energieffektivisering i industrien • Utrede egnede indikatorer • Strategi for industriparkeer 	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering av teknologinøytral og rettighetsbasert støtteordning • Styrking av kapasitet for pilotering av ny teknologi

Kraftoversikt for Norge: Norge har et kraftoverskudd i normalår. Overskuddet fordeler seg ulikt over landets fylker, av naturlige grunner som naturgitte ressurser, og ulik befolkningstetthet eller industri

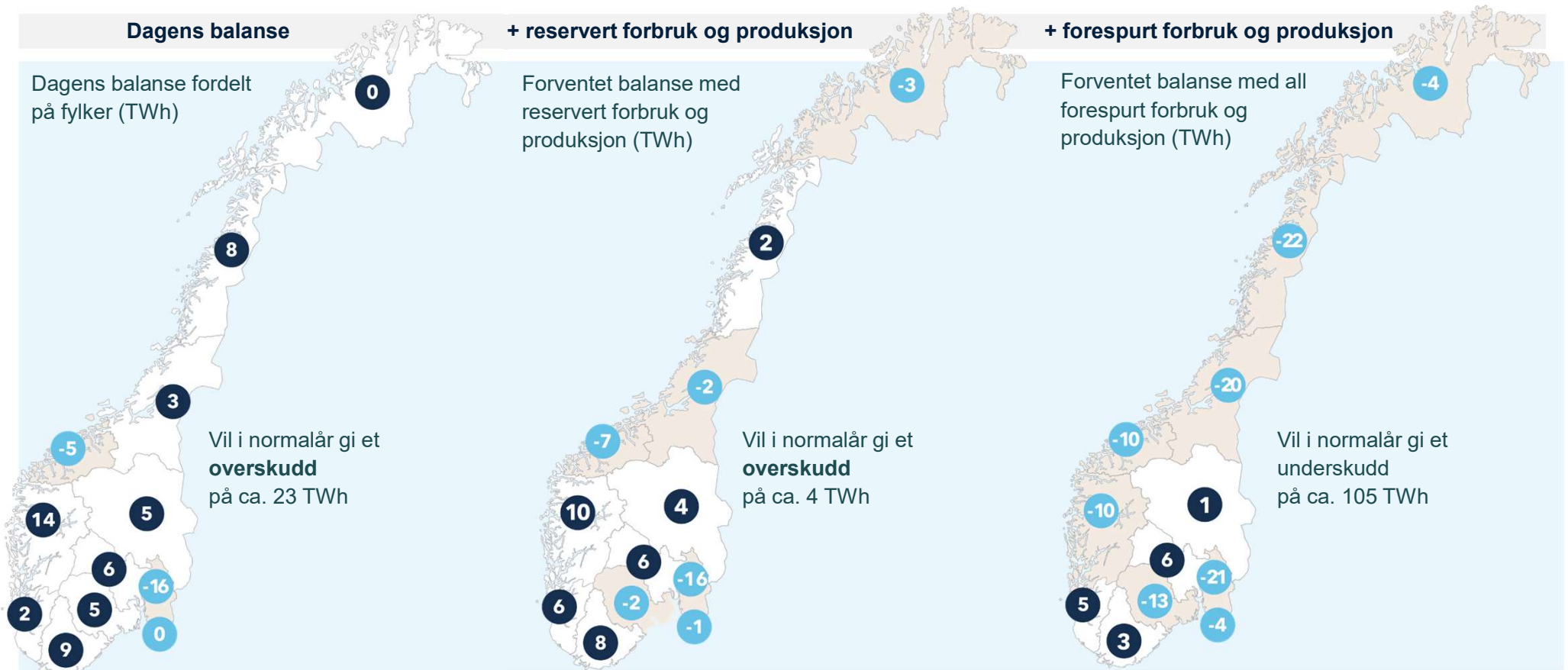

Kilde: [SSB](#) og [NVE](#)

Kraftig økning i forbruk sammenlignet med forespurt produksjon i hele landet

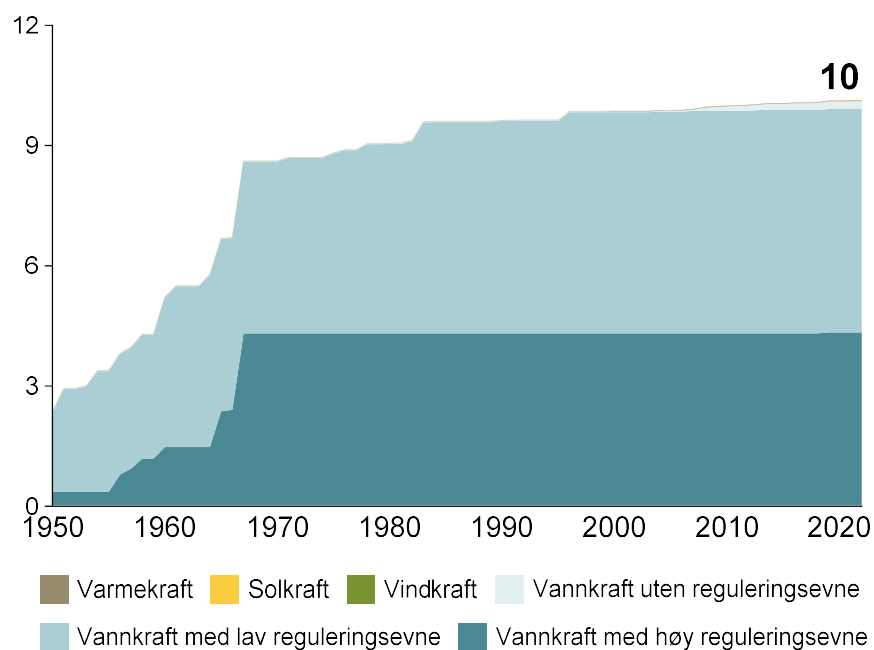

Forventet økning i årlig forbruk og produksjon viser at flere fylker i Norge går mot kraftunderskudd

Dagens situasjon for kraftproduksjon i Buskerud: Store deler av kraftproduksjonen kom på 1960-tallet

Utvikling i kraftproduksjon (TWh):

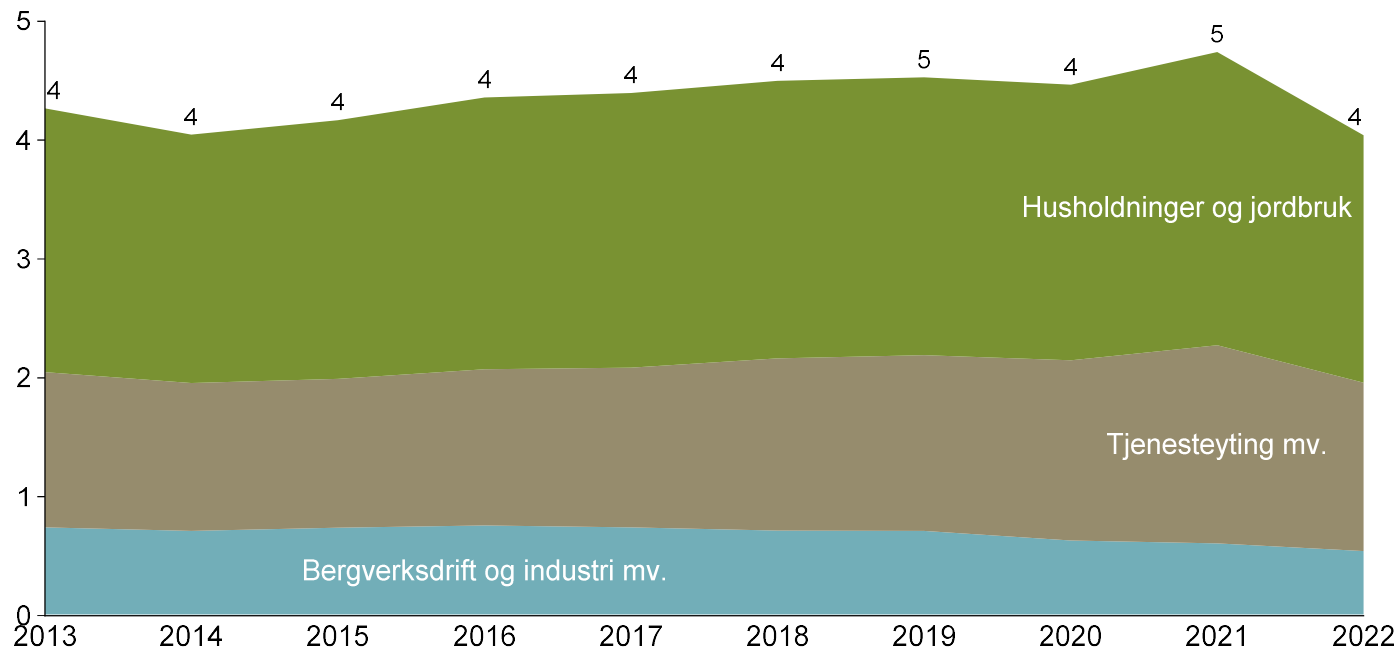

Produksjonskilde	Produksjon (GWh)	Installert effekt (MW)
Vannkraft uten reguleringsevne	206	71
Vannkraft med lav reguleringsevne	5 573	1 037
Vannkraft med høy reguleringsevne	4 339	989
Vindkraft	-	-
Solkraft	13	17
Varmekraft	8	3
Totalt	10 139	2 116

Kilde: [NVE](#)

Dagens situasjon for kraftforbruk i Buskerud: Stor andel av forbruket er fra husholdninger og jordbruk

Utvikling i kraftforbruk (TWh): Husholdninger og jordbruk er den store driveren

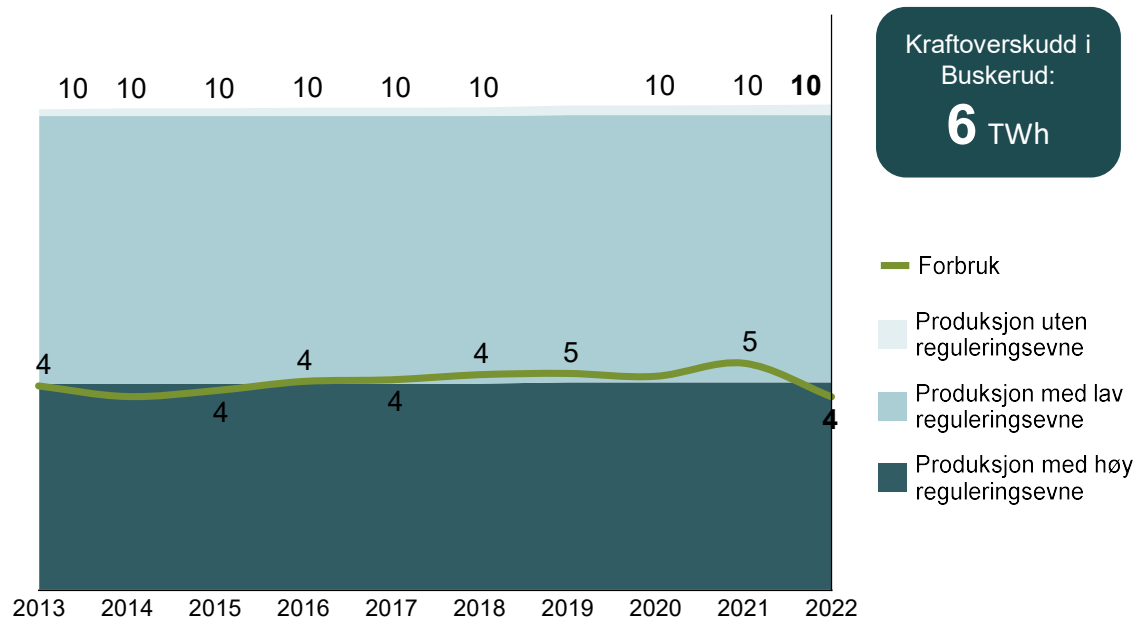
Totalt forbruk i Buskerud i
2022

4 TWh

I 2022 stod husholdninger og
jordbruk for 51% av
kraftforbruket

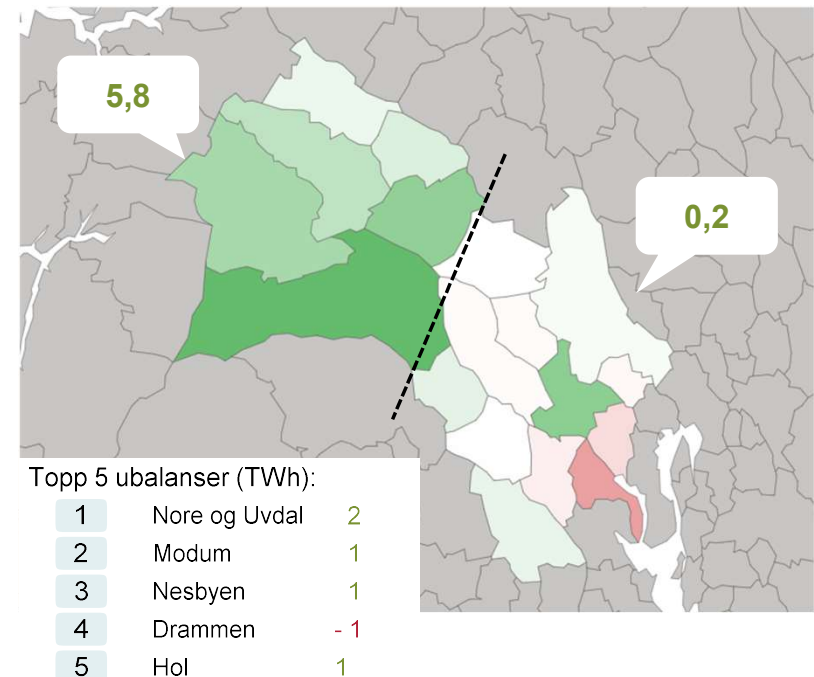
Kraftoversikt i Buskerud: God tilgang på vannkraft nord-vest i regionen

Kraftoversikt i Buskerud 2022 (TWh):
Kraftoverskudd selv i et scenario med lav kraftproduksjon

Kilde : [SSB](#) og [NVE](#)

Kart over kraftbalanse per kommune
- Kommuner innerst i regionen har stor tilgang på kraft

Kraftsituasjon i Drammen

Forbruk drammen er 1170 GWh, mens produksjon er 25,3 GWh. Så en stor negativ balanse.

Kraftbalanse:

Produksjon:

Sol: 10 MW, 7,7 GWh

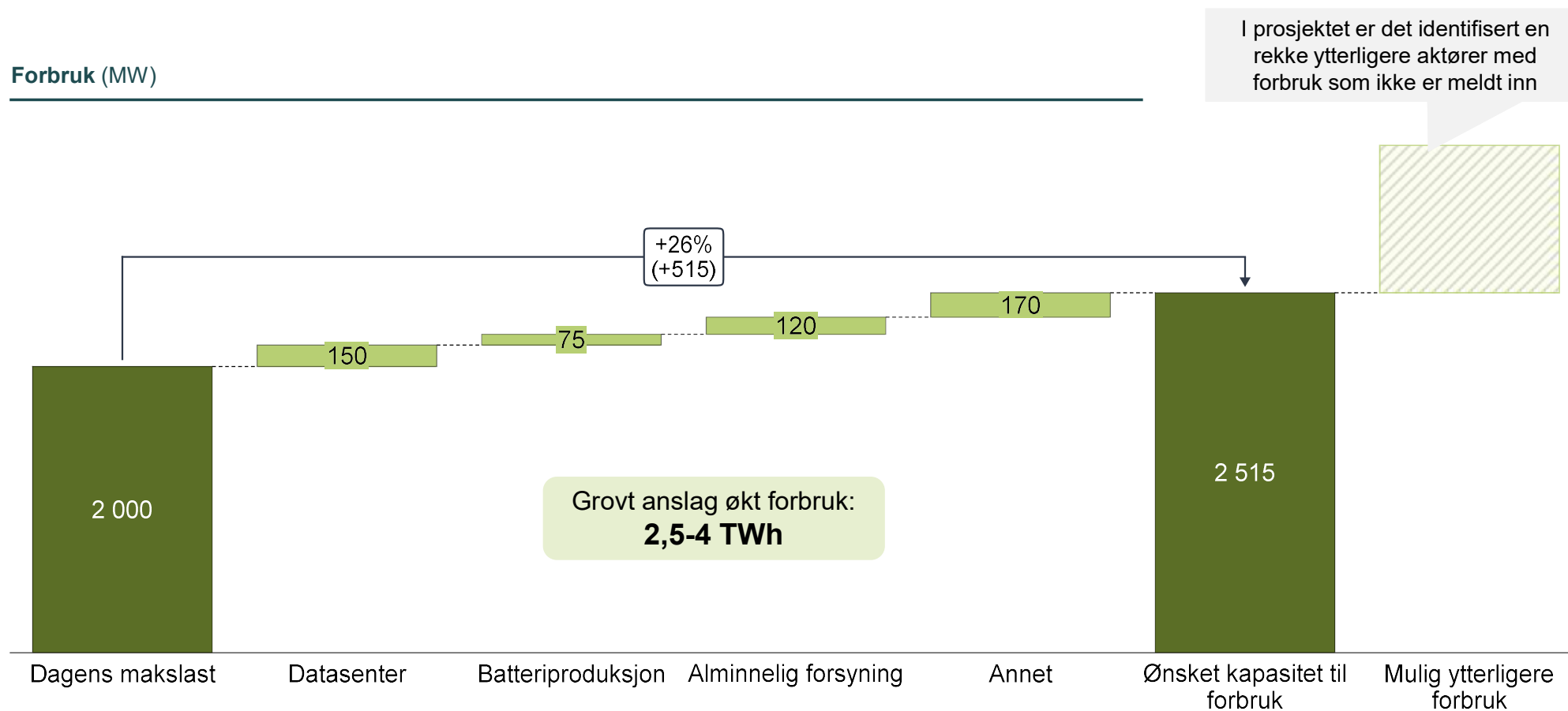
Varme: 13, 5 GWh

Vann: 1 MW, 4,1 GWh

Forbruk:

Totalt	Bergverksdrift og industri mv.	Tjenesteyting mv.	Husholdninger og jordbruk	år
1297.0	189.6	433.4	673.8	2013
1255.4	217.2	405.1	633.0	2014
1284.2	226.9	403.9	653.4	2015
1310.9	218.7	409.2	683.0	2016
1329.9	210.8	435.6	683.5	2017
1324.6	201.4	436.6	686.7	2018
1303.0	198.2	422.4	682.4	2019
1272.1	200.1	406.3	665.7	2020
1344.0	186.8	449.5	707.6	2021
1169.7	154.0	412.4	603.3	2022

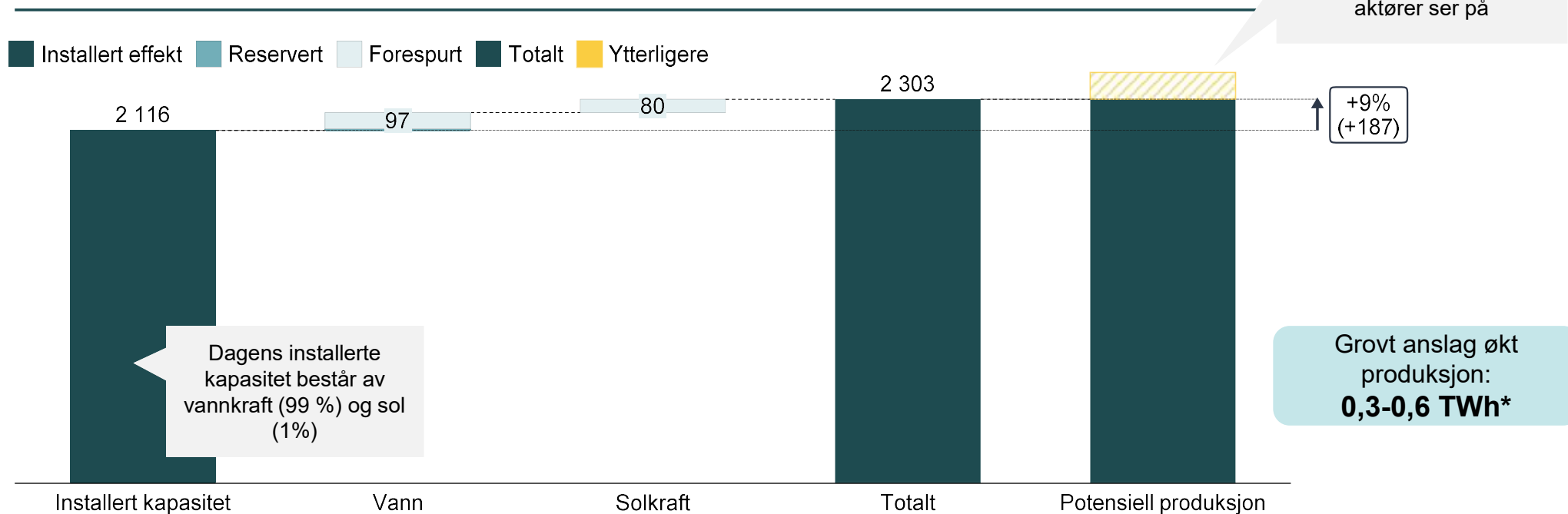
Stor etterspørsel etter kapasitet til forbruk i Glitre sitt utredningsområde for Buskerud – datasentre står for mesteparten av etterspørselen

*Baseres på høyest målt forbruk i en time. Dette er ikke nødvendigvis det samme som nettets kapasitet, som vil være høyere eller lik topplasten

Tilknytningssaker hos Statnett til produksjon Buskerud: I Buskerud er det forespurt kapasitet til noe vann og sol og ingen vind

Tilknytningssaker hos Statnett til produksjon (MW)

Kilde: Statnett, innspill fra aktører

*Dette er et grovt estimat som kun er gjort for å illustrere størrelsesorden. Den årlige produksjonen og forbruket vil variere avhengig av hvilken type produksjon og hvilket type forbruk som kommer.

Hvis vi ikke får til kraftløftet, og Norge går i kraftunderskudd er det flere konsekvenser for landet og Buskerud

Hva er konsekvensene av manglende utbygging av kraftproduksjon og nett?

Tap av arbeidsplasser

.. både eksisterende og nye

Nyetableringer og ny verdiskapning blir ikke gjennomført

.. eller blir gjennomført utenfor Norge

Mislykkes i å nå målet om 50 % økt eksport

.. satt av regjeringen

Mislykkes i å nå klimamål og mister konkurransekraft i Norge

.. ved å ikke tillate elektrifisering av eksisterende (fossil) industri

Høyere strømpriser i hele landet

.. som en konsekvens av en strammere kraftbalanse

Hva kan Drammen kommune gjøre?

NHO/LO mener følgende må gjøres

1. Gjennomføre **energieffektiviseringstiltak** spesielt ift kommunale bygg og krav til nye bygg – sett lokale/regionale mål!
2. **Etablere tett samarbeid med nettleverandør for økt utnyttelse av dagens nett med bruk av teknologi og smarte løsninger**, samt rask realisering av avtaler med «tilknytning på vilkår».
3. Sammen med de andre kommunene i Buskerud- jobbe for **raskere utbygging av kraftnettet (etabler hurtigspor?)**
4. Drammen kommune og politisk ledelse bør **tilrettelegge for at egnede arealer kan tas i bruk for utbygging av ny kraftproduksjon**, samt tilrettelegge for økt bruk av småskale vind og sol anlegg på gårds- og driftsbygninger o.l.
5. Drammen kommune bør jobbe for økt samarbeid og **engasjement samt forståelse/kunnskap om energispørsmål hos innbyggerne, administrasjon og politikere i kommunen.**
6. Etabler et arbeidsutvalg (energiutvalg) med utgangspunkt i trepartssamarbeidet i kommunen som bygger videre på kommunens Klima og energiplan med mål om å konkretisere mål og iverksette aktiviteter.
7. **Fornybar energi (eksempelvis biogass), fornybar termisk energi og overskuddsenergi må utnyttes** i større grad for å framskynde grønn omstilling og avlaste kraftsystemet
8. **Drammen kommune bør jobbe for å effektivisere og forenkle** prosesser for mest mulig effektive behandlinger av tiltak for nett og produksjon.

Veien videre – Kraftløftet 2.0

Planer for 2024

- **Kraftløft-program for bedrifter og tillitsvalgte**, for å sikre solid kunnskap om bedriftens kraftbehov, nye kraftprosjekter, tiltak for energieffektivisering, og konsekvensene av manglende krafttilgang
- **Opplegg for kraft-planlegging i kommuner og fylkeskommuner**, for å bidra til god kunnskap om kraftbehovet, oppfordre til kartlegging av mulige arealer for kraftproduksjon, og oppfordre til en aktiv prosess for energieffektivisering og bruk av solkraft i egen virksomhet og bygningsmasse
- **Brede politiske forlik om kraft og krafttilgang på Stortinget**, med felles forståelse av kraftsituasjonen og kraftbehovet fremover, omforent målbilde for langsiktig økt krafttilgang, og bredest mulig enighet om tiltak for økt kraft- og nettutbygging og energieffektivisering

